درس ۱۵

۱	**دعا**

سرگروه: دعا کنید و گروه خود و این دوره مربوط به بنای کلیسای مسیح را به حضور خداوند بیاورید.

۲	**در میان گذاشتن برکات (۲۰ دقیقه)** **غلاطیان و افسسیان**

به نوبت و به طور خلاصه برکات یکی از رازگاهان خود را از قسمت مشخص شده (غلاطیان ۵- ۶ و افسسیان فصل ۱) با دیگران **در میان بگذارید** (یا از روی یادداشت‌های رازگاهان آن روز **بخوانید**).
به کسی که برکاتش را بازگو می‌کند گوش دهید. به حرفهایش اهمیت دهید و او را بپذیرید، در مورد آنچه در میان میگذارد، بحث نکنید.

۳	**حفظ کردن (۵ دقیقه)** **عنوان مجموعه: آمادگی یك فرد مسیحی جهت ازدواج**

دو نفری تعمق، حفظ و مرور کنید: پرهیزگاری: اول تسالونیکیان ۴: ۳- ۵

۴	**تعلیم (۸۵ دقیقه)** **شام خداوند**

مقدمه: این تعلیم در رابطه با شام خداوند است. در این قسمت خواهیم آموخت که کتاب‌مقدس درمورد آیین شام خداوند و شالوده و مفهوم آن چه تعلیمی می‌دهد.
بخوانید: متی ۲۶: ۲۶- ۲۹؛ اول قرنتیان ۱۱: ۲۳- ۳۲.

الف - شالوده و مبنای آیین شام خداوند

۱- اسامی کتاب مقدسی شام خداوند.
تعمید و شام خداوند دو آیین مسیحی هستند. آیین، مراسمی مذهبی است که نشانه بیرونی و مرئی فیضی درونی و روحانی دانسته می‌شود.

الف) این آیین در اول قرنتیان ۱۱: ۲۰، شام خداوند نامیده شده است. این نام از آن رو انتخاب شد تا این شام از شام دوستانه‌ای که اهالی قرنتس هر از گاه ترتیب می‌دادند متمایز شناخته شود. شام خداوند شامی نبود که در آن ثروتمندان، فقرا را مهمان کنند ولی بعد حقیرانه با آنان رفتار نمایند.

ب) این آیین در اول قرنتیان ۱۰: ۲۱، سفره خداوند نامیده شده است. علت این نامگذاری، متمایز ساختن شام خداوند از سفره دیوها بود. غیریهودیانی که در قرنتس بودند عادت داشتند پس از تقدیم قربانی‌های‌شان به بتها، در معابد خود بر سر سفره آن قربانیها بنشینند. چنین شامی "سفره دیوها" نامیده می‌شد، زیرا تقدیم قربانی به بت در واقع تقدیم قربانی به دیوها است، و شرکت در چنین شامی در واقع شراکت با دیوها است.

پ) این آیین در اعمال ۲: ۴۲ و ۲۰: ۷، شکستن نان نامیده شده است، که در واقع اصطلاحی است برای شام دوستانه‌ای که مفهوم شام خداوند را نیز در بر دارد.

ت) این آیین در اول قرنتیان ۱۰: ۱۶، "تبرك" نامیده شده است، یعنی آیین شکرگزاری.

۲- حکم مسیح درمورد برگزار کردن شام خداوند.

الف) اساس و بنیاد شام خداوند.
عیسی آیین شام خداوند را در زمان عید فصح مقرر داشت. به ضمیمه شماره ۲ مراجعه کنید. عیسی در زمان عید فصح مصلوب شد. ما در سه انجیل اول درمورد این واقعه می‌خوانیم. به عنوان مثال، واقعه شام خداوند در متی ۲۶: ۲۶- ۲۹ و اول قرنتیان ۱۱: ۲۳- ۲۹ شرح داده شده است. عیسی در دوران عید فصح، در شبی که باید مصلوب می‌شد نان را گرفته، برکت داد و پاره کرد. سپس آن را به شاگردان خود داد و گفت: "بگیرید و بخورید. این است بدن من." پس از آن پیاله را گرفته، شکر نمود و بدیشان داده گفت: "همه شما از این بنوشید، زیرا که این است خون من در عهد جدید که در راه بسیاری به جهت آمرزش گناهان ریخته می‌شود."

ب) توضیح یوحنا ۶: ۵۴.
"هر که جسد مرا خورد و خون مرا نوشد، حیات جاودانی دارد و من در روز آخر او را خواهم برخیزانید".
یوحنا ۶: ۴۸- ۵۹ توصیفی از شام خداوند نیست، بلکه این قسمت در مورد ایمان آوردن اولیه به عیسی مسیح است. خود عیسی در آیه ۴۰ توضیح می‌دهد که منظورش از آیه ۵۴ چیست: "هر که به پسر ایمان آورد، حیات جاودانی خواهد داشت، و من در روز بازپسین او را خواهم برخیزانید". عیسی تعلیم نمی‌دهد که شراب و نان به طرزی معجزه‌آسا تبدیل به خون و بدن مسیح می‌شود، بلکه خوردن و نوشیدن سمبولی است از اینکه انسان گنهکار به عیسی مسیح ایمان بیاورد و او را در قلب و زندگی خود بپذیرد. عیسی در این چارچوب، در واقع به بی‌ایمانان می‌گوید که باید به او ایمان بیاورند. برعکس آنچه گاه تصور می‌شود، عیسی در این قسمت با ایمانداران درمورد شام خداوند صحبت نمی‌کند.
بدن جسمانی عیسی مسیح در واقعه شام خداوند یا در هیچ جای دیگری روی زمین به‌گونه‌ای اسرارآمیز و مرموز حضور ندارد. عیسی مسیح در ارتباط با بدن جسمانی خود به آسمان صعود کرد و به دست راست خدای پدر نشسته است (اعمال ۱: ۹- ۱۱). بنابراین، هیچ کس روی زمین قادر نیست عملی در رابطه با بدن جسمانی و پرجلال عیسی مسیح در آسمان انجام دهد.

پ) چگونه باید شام خداوند را برگزار کرد؟
پولس رسول درخصوص چگونگی برگزاری شام خداوند به پنج نکته مهم اشاره می‌کند:
۱) یك حکم. شام خداوند حکمی بود که پولس آن را از خداوند دریافت کرده بود، و تمام مسیحیان نیز باید از این حکم اطاعت کرده، شام خداوند را برگزار کنند.
۲) یك برکت و شکرگزاری. متی می‌گوید که عیسی نان را برکت داد، و پولس می‌گوید که او برای نان شکرگزاری کرد. برکت دادن یعنی طلبیدن فیض قدرتمند خدا، و شکرگزاری یعنی اعتراف قلبی به فیض خدا. این دو لغت به احتمال زیاد هر دو به یك معنایند و مفاهیم برکت و شکرگزاری را القا می‌کنند.
۳) یك یادگار. خداوند عیسی به مسیحیان تعلیم داد که شام خداوند را به یادگاری او برگزار کنند.
۴) یك اعلام. وقتی مسیحیان شام خداوند را برگزار می‌کنند، موت خداوند را ظاهر و اعلام می‌کنند، تا آنگاه که او بازگردد.
۵) جشنی شایسته. شام خداوند باید به طرز شایسته برگزار شود. بنابراین هر فرد مسیحی باید قبل از خوردن نان و نوشیدن پیاله، خود را تفتیش کند. یك فرد مسیحی باید بتواند بدن خداوند را تمییز دهد، و بداند از طریق شرکت در شام خداوند چه کاری را انجام می‌دهد. در غیر اینصورت، با خوردن نان و نوشیدن پیاله در واقع بر خود حکم می‌کند.

ب - مفهوم شام خداوند

مقدمه: شام خداوند علامت و مهری است که توسط عیسی مسیح عطا شده است. شراکت در شام خداوند یعنی ایجاد مشارکت واقعی با عیسی مسیح.
بخوانید: متی ۲۶: ۲۶- ۳۰؛ اول قرنتیان ۱۱: ۲۳- ۲۶.

۱- شام خداوند یك علامت است.

الف) یك علامت، سمبلی بیرونی و قابل رؤیت از یك مفهوم روحانی است.
ویژگی آیین‌های مسیحی این است که از طریق آنها، یك یا چند حقیقت روحانی به توسط نشانه‌هایی بیرونی و قابل رؤیت بیان می‌گردد.

ب) سمبلهای موجود در شام خداوند.
سمبلهای بیرونی و قابل رؤیت در شام خداوند عبارتند از: عناصر نان و شراب، شکستن نان و ریختن شراب، خوردن نان و نوشیدن شراب، و انجام این همه در چارچوب مشارکت با دیگر مسیحیان. حقایق روحانی که از طریق این سمبلهای بیرونی و قابل رؤیت بیان می‌گردند به قرار زیرند:
۱) نان و شراب نمایانگر بدن و خون عیسی است.

۲) شکستن نان نمایانگر بدن عیسی است که بر روی صلیب پاره شد، و ریختن شراب نشانه خون عیسی است که بر صلیب ریخته شد. هر دو عنصر نان و شراب به طور سمبلیك بیانگر مرگ عیسی مسیح به عنوان کفاره‌ای برای گناهان ما هستند، تا ما از مجازات گناه خلاصی یابیم.
۳) عیسی به عنوان کسی که آیین شام خداوند را بینان نهاد، چنین تعلیم می‌دهد که مرگ او یك مرگ نیابتی بود. او وقتی می‌فرماید: "این است بدن من که برای شما پاره می‌شود" (اول قرنتیان ۱۱: ۲۴) و "این است خون من در عهد جدید که به جهت آمرزش گناهان ریخته می‌شود"(متی ۲۶: ۲۸)، در واقع به ما تعلیم می‌دهد که مرگش بر صلیب یك قربانی برای قومش بود.
۴) خوردن نان و نوشیدن شراب نمایانگر این حقیقت است که فرد مسیحی با عیسی مسیح شراکت دارد و به طور سمبلیك از برکات و منافع مرگ مسیح بهره‌مند می‌شود و آنها را از آن خود میکند. درست همانگونه که بدن جسمانی شخص از طریق خوردن نان و نوشیدن شراب تغذیه می‌شود، شرکت در شام خداوند نیز شخص را از لحاظ روحانی احیا و تغذیه می‌کند.
۵) برگزاری شام خداوند به‌اتفاق دیگر مسیحیان نمایانگر اتحاد ایمانداران با یکدیگر می‌باشد.
اول قرنتیان ۱۰: ۱۷ تعلیم می‌دهد که سهیم شدن در نان نمایانگر این حقیقت است که مسیحیان اعضای بدن مسیح هستند - بدنی که کلیسای مسیح در جهان است.

۲- شام خداوند یك مهر است.

الف) یك مهر، سمبلی برونی و قابل رؤیت است که قطعیت و واقعی بودن حقیقتی روحانی را تضمین می‌کند.
آیین شام خداوند تنها علامتی از مرگ مسیح نیست، بلکه مهری نیز هست که برکات ناشی از مرگ مسیح را برای ما تضمین می‌کند.

ب) شام خداوند گواه چیست؟
۱) شام خداوند به فرد مسیحی این اطمینان را می‌دهد که مسیح او را به طور خاص دوست دارد.
۲) شام خداوند به فرد مسیحی این وعده را می‌دهد که می‌تواند از تمام برکات ناشی از مرگ مسیح (مانند بخشش گناهان، رهایی از مجازات گناه و داشتن وجدانی آسوده) برخوردار شود.
۳) شام خداوند به فرد مسیحی این اطمینان را می‌دهد که او می‌تواند تا به ابد از برکات نجات برخوردار شود.
۴) شام خداوند وجه مشخصه یك فرد مسیحی است. فرد ایماندار با خوردن نان و نوشیدن شراب، اعتراف می‌کند که به عیسی مسیح به عنوان نجات دهنده و پادشاه خود ایمان دارد و نسبت به او وفادار است. او با اینکار، به طور جدی قول می‌دهد که از عیسی مسیح و کلامش اطاعت کند. هر بار که فرد مسیحی در شام خداوند شرکت می‌کند، پیغام انجیل را اعلام می‌کند که می‌فرماید، عیسی مسیح برای گناهان ما مرد و هر که به او ایمان آورد گناهانش آمرزیده شده، نجات خواهد یافت.

۳- شام خداوند یک وسیله و عامل فیض است.

الف) آغاز عمل فیض‌بخش خدا.
خدا عمل فیض‌بخش خود را از طریق شام خداوند در قلوب گناهکاران آغاز نمی‌کند، بلکه این عمل را از طریق برگزیدگی و دعوت آنها توسط پیغام انجیل، تجدید حیات و تقدیس آنها توسط روح‌القدس و نیز از طریق عادل شمردن آنها که نتیجه ایمان به عیسی مسیح است، انجام می‌دهد (یوحنا ۳: ۳- ۸؛ دوم تسالونیکیان ۲: ۱۳- ۱۴).

ب) تداوم عمل فیض‌بخش خدا.
خدا عمل فیض‌بخش خود را در قلوب مسیحیان بوسیله شام خداوند ادامه می‌دهد. پیاله به "خون عهد مسیح، که در راه بسیاری به جهت آمرزش گناهان ریخته می‌شود"، اشاره دارد (متی ۲۶: ۲۷- ۲۸؛ افسسیان ۱: ۷). بدون ریخته شدن خون بخششی وجود ندارد (لاویان ۱۷: ۱۱؛ عبرانیان ۹: ۲۲). بدون ریخته شدن خون عهدی در کار نیست. به عبارت دیگر، بدون ریختن خون هیچ رابطه ویژه‌ای بین خدا و قومش وجود ندارد. آشتی با خدا همواره مستلزم وجود قربانی کفاره بوده که با ریخته شدن خون همراه است. و از آنجا که خود انسان قادر به فراهم کردن چنین قربانی نیست، خدا قربانی نیابتی مقرر داشت و از انسان خواست این قربانی را با ایمان بپذیرد.
عهد و پیمان الهی از طریق مرگ نیابتی مسیح به اجرا در می‌آید. شام خداوند، علامت و مهری است که نشان می‌دهد عهد فیض‌بخش خدا که باعث می‌گردد مردم از گناهان‌شان بخشوده و آزاد شوند، امری است حقیقی. شام خداوند اطمینان شخص را در مورد نجات خود و نجات تمام کلیسای مسیحی افزایش می‌دهد. البته این کار خودبه‌خود صورت نمی‌گیرد. شام خداوند یك آیین اسرارآمیز نیست که جادو کند، بلکه درك و نگرشی که فرد مسیحی از این آیین دارد نیز دارای اهمیت فراوان است.

۴- شام خداوند یك مشارکت واقعی است.

بخوانید: یوحنا ۱۶: ۷، ۱۲- ۱۵؛ افسسیان ۱: ۱۳- ۱۴؛ دوم قرنتیان ۱: ۲۱- ۲۲؛ ۵: ۵.

کشف و گفتگو کنید: مسیح به چه طریقی در شام خداوند حضور دارد؟
ملاحظات:
الف) بدن و خون جسمانی عیسی در آسمان است.
در رابطه با بدن و خون جسمانی، عیسی مسیح در آسمان است (یوحنا ۱۶: ۷؛ اعمال ۱: ۹- ۱۱).

ب) خصوصیات و تأثیرات روحانی بدن و خون عیسی، بر روی زمین حضور دارد.
۱) در رابطه با روح‌القدس، عیسی مسیح بر زمین حضور دارد (متی ۲۹: ۲۰). روح‌القدس یك فرد مسیحی را به جمیع راستی هدایت می‌کند و عیسی مسیح را در کلیسا جلال می‌دهد (یوحنا ۱۶: ۱۳- ۱۵). روح‌القدس میراث یك مسیحی را ضمانت می‌کند (افسسیان ۱: ۱۳- ۱۴). روح‌القدس مهر الهی است که ثابت می‌کند ما به خدا تعلق داریم. و ضامن این حقیقت است که خدا آنچه را که در زندگی‌های ما شروع کرده است، به پایان خواهد رساند (دوم قرنتیان ۱: ۲۱- ۲۲؛ ۵: ۵).
۲) هر جا که مراسم شام خداوند برگزار می‌شود، عیسی مسیح در آنجا حضور دارد و عملی روحانی در زندگی مسیحیان انجام می‌دهد. او از طریق روح‌القدس تمام خصوصیات و تأثیرات قربانی بدن و خون خود را در مراسم شام خداوند آشکار می‌سازد و بدینوسیله مسیحیان را تشویق می‌کند. شام خداوند تنها یك علامت یا سمبل از واقعه‌ای در گذشته نیست، بلکه مهری است که واقعی بودن کار تمام شده محبت و فیض خدا را در زمان حال تضمین می‌کند. شام خداوند مهری است که به فرد مسیحی اطمینان می‌دهد که کار تمام شده مسیح بر روی صلیب، در حال حاضر متعلق به او می‌باشد. و این حقیقت را تضمین می‌کند که گناهان شخص کفاره شده، او نجات یافته و عادل گشته است. شام خداوند صرفاً یادآور مرگ مسیح در گذشته نیست، بلکه یادآور مشارکت با مسیح قیام کرده در آسمان در حال حاضر نیز هست. مسیح در جریان مراسم شام خداوند، حیات روحانی فرد ایماندار را بر روی زمین احیا و تقویت می‌کند.

پ - مراسم شام خداوند

۱- کسانی که به طرز شایسته در شام خداوند شرکت می‌کنند.

بخوانید: اول قرنتیان ۱۱: ۲۷- ۲۹.
کشف و گفتگو کنید: چه کسی می‌تواند در مراسم شام خداوند شرکت کند؟
ملاحظات:
الف) تنها مسیحیانی که قادرند بدن مسیح را تمیز دهند می‌توانند در مراسم شام خداوند شرکت کنند. بنابراین غیرایمانداران و کودکان مسیحی نمی‌توانند در این مراسم شرکت کنند، زیرا آنها بدن مسیح را تمیز نمی‌دهند و متوجه نیستند که بهنگام این مراسم چه کاری انجام می‌دهند.

ب) مسیحیان بالغی که خود را تفتیش نمی‌کنند و بدن مسیح را تمیز نمی‌دهند نیز نمی‌توانند در شام خداوند شرکت کنند.

پ) هر که بخواهد به طرزی ناشایست رفتار کند و بین شام معمولی و شام خداوند تمیز قائل نشود، نمی‌تواند در شام خداوند شرکت کند.

ت) افرادی که در شام خداوند شرکت می‌کنند، کسانی هستند که خود را تفتیش می‌کنند و جداً از گناهان خود توبه می‌کنند و ایمان دارند که خون مسیح تمام گناهان آنها را پاك کرده است، و مایلند در ایمان و قدوسیت رشد کنند. گناهکارانی که از گناهان خود توبه کرده و اعتراف نموده‌اند که بدون مسیح گمشده و گمراه هستند، می‌توانند در شام خداوند شرکت کنند.

۲- نحوه برگزاری مراسم شام خداوند.

الف) کلیساهای مسیحی چند وقت یکبار باید مراسم شام خداوند را برگزار کنند؟
عیسی یا رسولان در این مورد تعلیم خاصی نداده‌اند. بنابراین برخی از کلیساهای مسیحی هر یکشنبه این مراسم را برگزار می‌کنند، ولی اکثر کلیساها آن را یکبار در ماه یا هر سه ماه یکبار برگزار می‌کنند.

ب) از چه نوع نان و شرابی باید استفاده کرد؟
عیسی و رسولان در این مورد نیز تعلیم خاصی نداده‌اند. در این مورد نیز که چه کسی باید نان و شراب را تهیه کند، تعلیمی نداده‌اند. به همین جهت برخی کلیساها از نان بدون خمیرمایه استفاده می‌کنند و برخی کلیساهای دیگر از نان معمولی. برخی کلیساها از شراب واقعی استفاده می‌کنند و برخی دیگر شراب را با آب مخلوط می‌کنند یا حتی بجای شراب، آب انگور بکار می‌برند. نان و شراب را می‌توان شخصاً تهیه کرد یا از بیرون خرید. این عناصر بخودی خود مهم نیستند، بلکه مهم حقیقتی است که توسط آنها بازگو می‌شود.

پ) چگونه باید نان و شراب را بین مسیحیان تقسیم کرد؟
عیسی و رسولان تعلیمی در این مورد نداده‌اند. برخی از کلیساها یك قرص نان را به تکه‌های کوچك تقسیم می‌کنند و پیاله‌ای شراب را نیز قبل یا در طول مراسم شام خداوند به پیاله‌های کوچکتر تقسیم می‌کنند. برخی از کلیساها نیز اجازه می‌دهند خود مردم تکه‌ای از قرص نان اصلی بردارند و همه اعضا با هم از یك پیاله اصلی بنوشند. آنچه مهم است نه تعداد تکه‌های نان یا پیاله‌های شراب، بلکه درك مردم از مفهوم این مراسم و شرکت نمودن در آن با نگرشی صحیح می‌باشد. داشتن نگرش صحیح قطعاً به معنای پذیرفتن هم و محبت کردن به یکدیگر است.

ت) چه کسی باید مراسم شام خداوند را اجرا کند؟
عیسی و رسولان در این مورد نیز تعلیمی نداده‌اند. برخی از کلیساها به هر فرد مسیحی بالغی اجازه می‌دهند در این زمینه خدمت کند، اما اکثر کلیساها معتقدند که تنها پیران کلیسا می‌توانند مراسم شام خداوند را اجرا کنند. آنها معتقدند که تعلیم کلام خدا و بجا آوردن آیینها به هم مرتبطند. البته در هیچ قسمت از کتاب‌مقدس خدمت تعلیم کلام و اجرای آیینها به گروه خاصی از مسیحیان محدود نشده است. ولی برای اجتناب از تعالیم غلط و عدم سوءاستفاده از آیینها، بهتر است تنها پیران کلیسای محلی مراسم شام خداوند را اجرا کنند.

ث) در مورد موقعیت شخص و کلماتی که باید در جریان مراسم شام خداوند گفته شود، چه توصیه‌ای شده است.
عیسی و رسولان در این رابطه نیز هیچ تعلیمی نداده‌اند. کلیساها شام خداوند را به طرق مختلفی برگزار می‌کنند. در برخی از کلیساها، مردم در طول مراسم در حالت نشسته باقی می‌مانند، و حال آنکه در برخی کلیساهای دیگر مردم بدین منظور می‌ایستند یا به قسمت جلوی کلیسا می‌روند و زانو می‌زنند. در برخی از کلیساها نیز شرکت‌کنندگان برای دریافت نان و شراب، به سمت شخصی که مسئول اجرای این مراسم است می‌روند.
اکثر کلیساها در جریان برگزاری این مراسم، برای ایمانداران از متی ۲۶: ۲۶- ۲۹ و ۱ قرنتیان ۱۱: ۲۳- ۲۹ قرائت می‌کنند و مفهوم شام خداوند را برای آنها توضیح می‌دهند. سپس به آنها فرصت می‌دهند تا زندگی خود را تفتیش کنند و نزد خداوند به گناهان‌شان اعتراف نمایند. آنگاه در حین تقسیم عناصر شام خداوند، سخنان عیسی یا پولس را نقل می‌کنند. برخی از مسیحیان به محض دریافت نان و شراب آنها را می‌خورند، در حالی که برخی دیگر از مسیحیان منتظر می‌مانند تا وقتی بقیه نیز این عناصر را دریافت کردند، همه با هم در این مراسم شرکت کنند. در انتها نیز با دعا یا خواندن سرود، خدا را بخاطر برکات بی‌شمارش در عیسی مسیح شکر می‌گویند.

۵	**دعا (۸ دقیقه)** **دعای در پاسخ به کلام خدا**

به نوبت در تمام گروه یا درحالیکه به گروه‌های دو یا سه نفری تقسیم شده‌اید با دعاهای کوتاه، حقایقی را که امروز یاد گرفته‌اید به حضور خدا بیاورید.

۶	**تکلیف منزل (۲ دقیقه)** **برای درس بعدی**

(**سر گروه:** رونوشت این تکلیف را بین اعضای گروه پخش کنید و یا آن را بخوانید تا همه آن را در دفتر یادداشت خود بنویسند.)

۱ - تعهد - نسبت به شاگردسازی و بنای کلیسا متعهد باشید.
۲ - برای یك فرد یا گروه، موضوع " شام خداوند " را موعظه کنید، تعلیم دهید یا بررسی کنید.
۳ - رازگاهان - هر روز نیمی از یك فصل از افسسیان ۲- ۵ را بخوانید. از روش حقیقت محبوب استفاده کنید و یادداشت بردارید.
۴ - حفظ کردن - آیه حفظی جدید (زمان مناسب: جامعه ۸: ۵- ۶) را حفظ کنید. هر روز آخرین ۵ آیه حفظی قبلی را مرور کنید.
۵ - بررسی کتاب‌مقدس - درس بعدی بررسی کتاب مقدس (یوحنا فصل ۶) را در خانه آماده کنید. از روش ۵ قدم بررسی کتاب مقدس استفاده کنید.
۶ - دعا - در این هفته برای شخص یا موضوعی مشخص دعا کنید و شاهد کار خدا در آن مورد باشید (مزمور ۵: ۳).
۷ - آموخته های جدید مربوط به بنای کلیسای مسیح را وارد دفتر(یا پوشه) خود کنید. تمام یادداشت‌های خود در مورد رازگاهان، آیات حفظی، یادداشتهای تعلیمی و این تکلیف منزل را در دفتر خود بنویسید.